

COD DE ETICĂ PROFESIONALĂ A PERSONALULUI INSTITUȚIILOR SERVICIULUI DIPLOMATIC

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1. Domeniul de aplicare

(1) Codul de etică profesională al personalului instituțiilor serviciului diplomatic (în continuare Cod) reglementează principiile fundamentale și normele de conduită profesională ale membrilor personalului angajat în cadrul instituțiilor serviciului diplomatic.

(2) Normele de etică profesională, prevăzute de prezentul Cod, sunt obligatorii pentru membrii personalului serviciului diplomatic și suplinesc normele de etică obligatorii stabilite prin Legea nr. 761 din 27.12.2001 cu privire la serviciul diplomatic, Legea nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și Legea nr. 25-XVI din 22.02.2008 privind Codul de conduită a funcționarului public.

Articolul 2. Scopul

Scopul prezentului Cod îl constituie crearea unui cadru etic în serviciul diplomatic, necesar desfășurării bune activități a instituțiilor serviciului diplomatic, astfel încât membrii personalului să-și îndeplinească toate obligațiile ce decurg din această activitate cu profesionalism și corectitudine, precum și să se abțină de la orice faptă, care ar putea prejudicia activitatea instituției pe care o reprezintă.

Capitolul II

Principiile fundamentale de conduită profesională a membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic

Articolul 3. Principiile fundamentale

(1) În exercitarea atribuțiilor de funcție, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic urmează să respecte supremația legii și supremația interesului public, având obligația de a considera interesul public mai presus decât interesul personal.

(2) Principiile care urmează să călăuzească conduita profesională a membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt:

Profesionalismul – membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic au obligația să-și îndeplinească atribuțiile de funcție cu responsabilitate, competență, eficiență, corectitudine și conștiinciozitate.

Legalitatea – membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să-și desfășoare activitatea în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, legislația în vigoare și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, fără a încălca normele legale, disciplina muncii și obligațiile de muncă.

Imparțialitatea – membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să aibă o atitudine obiectivă, neutră și echitabilă față de orice interes politic, economic, religios sau de altă natură în exercitarea atribuțiilor funcției fără a acorda prioritate unor persoane sau grupuri în funcție de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială. Membrii personalului serviciului diplomatic nu trebuie să determine persoanele fizice sau juridice, inclusiv alți funcționari publici, să adopte comportamente ilegale, folosindu-se de poziția lor oficială.

Independența – membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic își vor exercita atribuțiile de funcție cu imparțialitate, vor manifesta independență față de orice influențe și alte grupuri de interese, nu se vor implica în acele activități în care au interes personal direct, în activități sau în relații care ar putea afecta independența decizională și de acțiune, pe care o desfășoară și vor aduce la cunoștința conducerii orice fapt care i-ar putea afecta activitatea.

Obiectivitatea – concluziile și opiniile în activitatea desfășurată trebuie să se bazeze exclusiv pe documentele analizate, în temeiul principiilor și reglementărilor legale în domeniu.

Confidențialitatea – în activitatea pe care o desfășoară, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic trebuie să nu dezvăluie datele, informațiile și documentele despre care iau cunoștință în exercitarea atribuțiilor și obligațiilor de muncă.

Integritatea morală – membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, vreun avantaj ori beneficiu moral sau material.

Libertatea gândirii și a exprimării – membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic pot să-și exprime și să-și fundamenteze opiniile, cu respectarea ordinii de drept și a bunelor moravuri.

Onestitatea și corectitudinea – principiu conform căruia în exercitarea funcției și în îndeplinirea obligațiilor de muncă, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic trebuie să fie de bună credință și să acționeze pentru îndeplinirea conformă a obligațiilor de muncă.

Capitolul III

Normele de conduită profesională a membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic

Articolul 4. – Îndeplinirea conștiincioasă și de calitate a obligațiilor de muncă

Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic urmează să-și îndeplinească obligațiunile de muncă conștient, calitativ, cu maxim devotament, precum și să asigure serviciul în folosul cetățenilor prin participarea activă la luarea deciziilor și la transpunerea lor în practică.

Articolul 5. Accesul la informație

În exercitarea obligațiilor de serviciu, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic vor respecta legislația în vigoare privind accesul la informație și în limitele acesteia sunt obligați:

- a) să asigure accesul liber la informație;
- b) să asigure informarea activă, corectă și în termen a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și personal;
- c) să asigure limitele accesului la informație, prevăzute de legislație, în scopul protejării informației confidențiale, vieții private a persoanei și securității naționale;
- d) să respecte termenele de furnizare a informației, prevăzute de lege;
- e) să asigure protejarea informațiilor ce se află la dispoziția lor de acces, distrugerii sau modificări nesancționate.

Articolul 6. Conduita în cadrul instituțiilor serviciului diplomatic

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să apere prestigiul instituției în care activează și, corespunzător, să se abțină de la orice faptă care ar putea aduce prejudicii imaginii ori intereselor acesteia.

(2) Membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic le este interzis:

a) să dezvăluie informații care nu au caracter public, cu excepția cazurilor prevăzute de lege;

b) să dezvăluie informațiile la care au acces în timpul exercitării funcției, dacă această dezvăluire este de natură să atragă avantaje necuvenite ori să prejudicieze imaginea sau drepturile instituției sau ale unor funcționari publici, precum și ale persoanelor fizice sau juridice;

c) să exprime în public informații care nu corespund realității privind activitatea instituției în care activează, strategiilor și politicilor de activitate ale acesteia;

d) să acorde asistență și consultanță persoanelor fizice sau juridice, în vederea promovării de acțiuni îndreptate împotriva statului sau instituției serviciului diplomatic în care își desfășoară activitatea.

(3) Dezvăluirea informațiilor care nu au caracter public sau remiterea de documente care conțin asemenea informații, la solicitarea reprezentanților unor autorități sau instituții publice, este permisă numai cu acordul conducătorului instituției serviciului diplomatic, în care membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic își desfășoară activitatea.

Articolul 7. Activitatea publică

(1) Comunicarea cu mijloacele de informare în masă, în numele instituției serviciului diplomatic, se asigură de către membrul personalului instituției respective desemnat pentru aceasta de către conducătorul instituției serviciului diplomatic.

(2) Membrul personalului instituției serviciului diplomatic, care participă la activități sau dezbateri publice, în calitatea sa oficială, trebuie să respecte limitele împuternicirilor oferite de către conducătorul instituției serviciului diplomatic.

(3) Dacă nu este desemnat, membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic poate participa la activități sau dezbateri publice, fiind obligat să aducă la cunoștință că nu exprimă opinia oficială a instituției serviciului diplomatic în cadrul căreia își desfășoară activitatea.

Articolul 8. Activitatea politică

(1) În exercitarea obligațiilor de muncă, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic urmează să respecte toate restricțiile privind activitatea politică, legal stabilite pentru funcționarii publici, luând în considerație poziția de serviciu și/sau natura obligațiilor de muncă.

(2) În exercitarea obligațiilor de serviciu, membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic li se interzice:

- a) să participe la colectarea de fonduri pentru partidele politice și alte organizații social-politice;
- b) să facă propagandă politică în favoarea vreunui partid politic;
- c) să susțină concurenții electorali prin utilizarea resurselor administrative;
- d) să colaboreze, în afara relațiilor de serviciu, cu persoane fizice și juridice care fac donații sau sponsorizări partidelor politice.

(3) Pe parcursul ocupării funcției în cadrul serviciului diplomatic, membrilor personalului acestuia le este interzis să permită utilizarea numelui sau imaginii proprii în acțiuni publicitare pentru promovarea unei activități comerciale sau în scopuri comerciale.

Articolul 9. Conduita în cadrul exercitării obligațiilor de muncă

(1) În timpul exercitării obligațiilor de serviciu, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să aibă un comportament bazat pe respect, corectitudine și amabilitate, să nu aducă atingere onoarei și demnității persoanelor din cadrul instituției serviciului diplomatic în care își desfășoară activitatea, precum și cetățenilor cărora le acordă consultanță și alte servicii diplomatice și/sau consulare, în virtutea obligațiilor lor de funcție.

(2) Din partea membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu se admit comportamente indecente, prin:

- a) utilizarea unor expresii jignitoare;
- b) dezvăluirea de informații privind viața privată.

(3) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic urmează să stimuleze lucrul în echipă, în așa fel încât fiecare poate să aducă contribuții și să ofere posibilitatea de a-i fi utilizate cunoștințele și abilitățile sale.

(4) În cadrul exercitării obligațiilor de muncă, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic trebuie să respecte normele care reglementează fumatul și consumul de alcool. Aflarea la serviciu în stare de ebrietate nu este permisă.

Articolul 10. Conduita în cadrul relațiilor internaționale

(1) La participarea membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic la conferințe, seminare, reprezentarea în organizații internaționale, este obligatorie promovarea unei imagini favorabile a țării și a instituției pe care o reprezintă, respectând corespunzător regulile protocolare și, după caz, ale țării gazdă.

(2) În cadrul relațiilor cu reprezentanții, funcționarii altor state, membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu sunt în drept să exprime păreri personale referitor la situațiile de ordin național și internațional.

Articolul 11. Abilitățile manageriale

(1) Colaboratorii de conducere din cadrul serviciului diplomatic, în virtutea poziției lor funcționale și domeniului de activitate, urmează să fie exemplu pentru ceilalți colaboratori ierarhic inferiori.

(2) Colaboratorii cu funcții de conducere, pe parcursul activității lor, urmează să asigure relații de muncă armonioase, să stimuleze spiritul de echipă, să motiveze colaboratorii din subordine, propunând și încurajând perfecționarea profesională continuă.

(3) Relațiile de subordonare sunt aplicate numai în cazul instrucțiunilor de ordin profesional, superiorii fiind lipsiți de dreptul să ceară subordonaților efectuarea unor sarcini de ordin personal.

Capitolul IV Cadourile, serviciile și avantajele Conflictul de interese

Articolul 12. Interzicerea acceptării cadourilor, serviciilor și avantajelor

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic le este interzis să ceară sau să accepte cadouri, servicii, avantaje, oferte improprii activității de muncă zilnice sau orice alte beneficii adresate lor sau familiei lor, rudelor apropiate, prietenilor sau persoanelor cu care sunt sau au fost în relații de serviciu, politice și care pot influența imparțialitatea și independența în îndeplinirea obligațiilor de muncă.

(2) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic pot accepta doar semne de atenție simbolice, protocolare și unanim recunoscute, în conformitate cu Codul de conduită al funcționarului public și legislația cu privire la conflictul de interese.

(3) Atunci când membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic are dubii referitor la acceptarea sau neacceptarea cadoului, serviciului sau avantajului, el urmează să ceară sfatul superiorului cu privire la decizia pe care o va adopta în acest sens.

(3) Dacă membrului personalului instituțiilor serviciului diplomatic i s-a propus vreun cadou, serviciu sau avantaj, acesta urmează să întreprindă toate măsurile în vederea refuzării acceptării lor și consemnării acestui fapt în conformitate cu legislația în vigoare, informându-și superiorul.

(4) Cadourile ce nu pot fi returnate se transmit spre gestionare instituției unde activează funcționarul care a primit cadoul.

Articolul 13. Conflictul de interese

(1) Membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic, în timpul îndeplinirii obligațiilor de muncă, este obligat să nu admită situații de conflict de interese.

(2) Situația în care membrul serviciului diplomatic manifestă un interes personal pentru activitatea sa de muncă, ce influențează ori poate influența imparțialitatea și obiectivitatea în exercitarea obligațiilor de muncă, constituie un conflict de interese.

(3) Soluționarea conflictelor de interese, în cadrul serviciului diplomatic al Republicii Moldova, se va efectua în conformitate cu legislația cu privire la conflictul de interese.

Articolul 14. Traficul de influență

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu pot să încerce să influențeze, în scopuri personale, vreo persoană sau organ, inclusiv alți funcționari publici, prin utilizarea poziției lor sau prin oferirea de avantaje personale.

(2) În cazul în care membrul personalului instituțiilor serviciului diplomatic, la îndeplinirea obligațiilor sale de muncă, este influențat de o persoană terță, ceea ce poate duce la luarea unei decizii ilegale, generatoare de conflict de interese, el este obligat să anunțe despre aceasta conducerea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Articolul 15. Incompatibilități

Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu pot fi angajați în activități sau tranzacții sau să dobândească funcții plătite sau neplătite, care sunt incompatibile și capabile să distragă din propria performanță a obligațiilor sale ca funcționar public. În cazul unei situații nesigure referitor la compatibilitate, reprezentantul serviciului diplomatic va cere sfatul superiorului său.

Articolul 16. Utilizarea resurselor publice

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să asigure utilizarea efectivă, utilă, economicoasă și responsabilă a proprietății instituției în care lucrează.

(2) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu vor utiliza imaginea instituției serviciului diplomatic în care activează în scopuri personale, altele decât cele general acceptate.

Articolul 17. Plecarea din serviciul diplomatic

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic nu pot utiliza sau profita de funcția din cadrul serviciului diplomatic în scopul obținerii unui loc de muncă în afara serviciului diplomatic.

(2) Persoana care a activat anterior în cadrul serviciului diplomatic nu poate utiliza și/sau divulga informația confidențială, cunoscută pe parcursul îndeplinirii obligațiilor sale de muncă.

Capitolul V

Dispoziții finale

Articolul 18. Răspunderea

(1) Membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic sunt obligați să respecte prevederile Codului de etică profesională a personalului serviciului diplomatic al Republicii Moldova.

(2) Încălcarea prevederilor prezentului Cod de către membrii personalului instituțiilor serviciului diplomatic va atrage după sine aplicarea sancțiunilor disciplinare, în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) În cazul în care acțiunile ilegale ale membrilor personalului instituțiilor serviciului diplomatic, prin nerespectarea normelor de etică profesională, aduc atingere persoanelor fizice și juridice, cauzându-le prejudicii, aceștia vor fi atrași la răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.